

El vertígen de Whitman

Jordi Puntí / El Periódico

Aquests dies han penjat a Youtube un vídeo que s'ha de veure. Hi surt el poeta **Jaume C. Pons Alorda** en un recital de dissabte passat a la llibreria No Llegiu, del Poblenou. **Pons Alorda** demana al públic que taral·legi una espiritual negra. Comença a sonar una remor de gòspel i de cop t'imagines que el poeta es posarà a cantar com fa **Matthew McConaughey** a la pel·lícula *El lobo de Wall Street*. Però no, **Pons Alorda** recita un fragment de *Fulles d'herba*, l'Everest poètic de **Walt Whitman** que ell mateix ha traduït al català i ha publicat Edicions de 1984.

El fragment pertany a la secció titulada *Jo canto el cos elèctric*, en què **Whitman** recorda un viatge a Nova Orleans, on va veure una subhasta d'esclaus. A vegades hi ha traductors que semblen fets a mida per a un autor, i aquest és el cas de **Pons Alorda** amb **Whitman**: ens fa sentir la seva poesia descordada, torrencial, de versos llargs i ritme creixent, gairebé com un fil de pensament que es va desplegant per construir un discurs articulat, més del que sembla, fet alhora d'impressions i reflexions. **Whitman** veu «el cos d'un home a subhasta» i diu: «Això no és sols un home, és el pare d'aquells que també seran pares, / dins seu l'inici d'estats populosos i de riques repúbliques»... Són paraules on reverbera el vers més universal de **Whitman**: «Jo sóc immens, continc multituds».

Ara que estan de moda els *book trailers*, el vídeo de **Pons Alorda** funciona molt bé com a tràiler del llibre. L'escoltes i et vénen ganes de llegir-ne més poemes. He dit abans que *Fulles d'herba* era un Everest i, com a tal, provoca vertigen, però no és un vertigen vertical, sinó horitzontal, que t'aclapara per l'excés, per la monumentalitat. Tampoc no és un llibre per llegir de dalt a baix, sinó per explorar, per obrir a l'atzar i emboscar-s'hi. **Whitman** escriu amb voluntat absoluta i passió verborreica. Em fa pensar en **Joe Gould**, aquell bohemí de Nova York que durant anys demanava diners a la gent per escriure una obra magna, titulada *Història oral del nostre temps*. Quan va morir, es va saber que no n'havia escrit una paraula. Però és que el llibre ja existia abans: era *Fulles d'herba*, de Walt Whitman.